

Aktuální rozhodovací činnost Nejvyššího soudu České republiky

Justiční akademie Slovenské republiky
Omšenie, dne 14. 5. 2018

JUDr. František Púry, Ph.D.,
Nejvyšší soud České republiky

Obsah

- Obecně k rozhodovací a judikatorní činnosti Nejvyššího soudu České republiky
- Některá aktuální rozhodnutí Nejvyššího soudu týkající se
 - obecné části trestního zákoníku
 - zvláštní části trestního zákoníku
 - určitých procesních otázek
- Diskuse, výměna zkušeností

Rozhodovací činnost Nejvyššího soudu České republiky

- Nejvyšší soud České republiky (NS ČR) judikuje v trestních věcech na základě
 - rozhodnutí o dovoláních (obviněného nebo nejvyššího státního zástupce) učiněných
 - běžným senátem (tříčlenným)
 - velkým senátem trestního kolegia (devítičlenným)
 - rozhodnutí o stížnostech pro porušení zákona (podaných ministrem spravedlnosti)
 - stanovisek trestního kolegia (výjimečně pléna) Nejvyššího soudu
 - rozhodnutí v jiných agendách, např.
 - ve sporech o příslušnost nebo o návrzích na delegaci
 - ve věcech mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech

Výhody a nevýhody některých způsobů tvorby judikatury NS ČR

- Rozhodnutí velkého senátu trestního kolegia NS ČR
 - výhody:
 - rozhodnutí ve věci samé, poměrně rychlé, operativnější než stanovisko
 - nevýhody:
 - může rozhodnout prostá většina velkého senátu (5 soudců), rozhodnutí může být v rozporu s většinovým názorem trestního kolegia (24 soudců), nemusí se to schválit do Sb. rozh. tr., pomalejší než rozhodnutí běžného senátu
- Stanovisko trestního kolegia (pléna) NS ČR
 - výhody:
 - komplexnější posouzení problému na základě širšího okruhu rozhodnutí a názorů, větší zobecnění, schválení reprezentativnější většinou celého trestního kolegia
 - nevýhody:
 - zdouhavější postup přípravy a schvalování, nejde o rozhodnutí v konkrétní věci

Zásada subsidiarity trestní represe

- Rozhodnutí č. 39/2016 Sb. rozh. tr.:
 - chybějící kvantitativní kritérium u TČ urážky mezi vojáky podle § 378 odst. 1 písm. a) TZ
 - „*kdo urazí ...*“ (naproti tomu § 396 odst. 1 TZ SR obsahuje pojem „*hrubo urazí*“)
 - trestnost takové urážky nutno posoudit podle
 - povahy a intenzity urážky
 - okolností, za nichž byla urážka učiněna
 - dalších charakteristik urážky nebo jejího pachatele (např. opakované urážlivé projevy, recidiva pachatele, vážné narušení vojenské kázně apod.)

Zásada subsidiarity trestní represe

- Rozhodnutí č. 31/2017 Sb. rozh. tr.:
 - neuplatnění tr. odpovědnosti s poukazem na zásadu subsidiarity trestní represe (§ 12 odst. 2 TZ, § 10 odst. 2 TZ SR) je možné zpravidla pouze u *základních* skutkových podstat trestných činů
 - v případě naplnění *kvalifikované* skutkové podstaty [§ 206 odst. 3 TZ, obdoba § 213 odst. 2 písm. a) TZ SR] je to výjimečně možné, pokud
 - celková společenská škodlivost případu nedosahuje ani dolní hranice trestnosti běžně se vyskytujících trestných činů dané *základní* skutkové podstaty

Zásada subsidiarity trestní represe

- Rozhodnutí č. 50/2017 Sb. rozh. tr. (nález ÚS ČR sp. zn. III. ÚS 3860/16):
 - *paralelní uplatnění jiného druhu právní odpovědnosti* poškozeným nevyklučuje závěr o trestní odpovědnosti
 - nejde-li o takovou mimotrestní odpovědnost, která zakládá překážku věci rozhodnuté s účinkem „ne bis in idem“
 - trestní odpovědnost je vyloučena pouze v případě splnění všech funkcí odpovědnosti uplatněním jiného druhu právní odpovědnosti
 - splnění preventivní a reparační funkce odpovědnosti za předpokladu, že další represe není nutná

Nutná obrana

- Rozhodnutí č. 9/2017 Sb. rozh. tr.:
 - jednání pachatele reagujícího dalším fyzickým útokem na obranu imobilního poškozeného, který se úderem holí snažil odvrátit stupňovanou agresi pachatele, nelze považovat za jednání v nutné obraně (§ 29 TZ, § 25 TZ SR)
- Rozhodnutí č. 26/2017 Sb. rozh. tr.:
 - u nutné obrany nelze požadovat splnění podmínky tzv. subsidiarity
 - u obránce oprávněně chránícího své zájmy nelze vyžadovat vyčkání, než přímo hrozící či trvajícím útokem ze strany útočníka skončí
 - řešena situace poškozeného, kterého pachatel uzavřel v garáži a který prudkým otevřením vrat zranil pachatele

Trest zákazu činnosti

- Rozhodnutí č. 10/2017 Sb. rozh. tr.:
 - řízení motorového vozidla v době *přerušení výkonu trestu odnětí svobody* pachatele, jemuž byl předchozím rozsudkem uložen trest zákazu řízení motorových vozidel
 - je to výkon zakázané činnosti, příp. i TČ podle § 337 odst. 1 písm. a) TZ [§ 348 odst. 1 písm. d) TZ SR]
 - do doby výkonu trestu zákazu činnosti se podle § 74 odst. 1 TZ (§ 61 odst. 8 TZ SR) nezapočítává pouze doba *faktického* výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody

Další otázky související s trestáním

- Rozhodnutí č. 9/2018 Sb. rozh. tr.:
 - dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. h) TŘ [§ 371 odst. 1 písm. h) TP] odpovídá
 - námitka zřejmé *nedobytnosti peněžitého trestu*
 - námitka nesplnění podmínek pro uložení *propadnutí náhradní hodnoty* podle § 71 TZ (§ 60 odst. 2 TZ SR)
- Rozhodnutí č. 12/2018 Sb. rozh. tr.:
 - uložení peněžitého trestu *vedle trestu propadnutí majetku* je vyloučeno bez ohledu na skutečnost, zda propadnutí majetku postihuje celý majetek pachatele nebo jen jeho část [§ 53 odst. 1 TZ, § 34 odst. 7 písm. c) TZ SR]

Trestní odpovědnost právnických osob

- Rozhodnutí č. 23/2016 Sb. rozh. tr.:
 - řešena situace, kdy není trestný čin podle § 337 odst. 1 písm. a) TZ spáchán právnickou osobou (není spáchán v její prospěch)
 - výklad toho, kdy je trestný čin spáchán ve prospěch PO – může jít o majetkový prospěch, ale též o nemajetkový profit PO
 - šlo o porušení zákazu řízení motorových vozidel jednatelem s. r. o., který řídil vozidlo v majetku s. r. o., ale jízdy konal pro své soukromé účely a ve svůj prospěch
 - byl učiněn závěr, že nejde o čin spáchaný ve prospěch s. r. o.
 - zavinění se u trestných činů spáchaných právnickou osobou posuzuje podle zavinění fyzické osoby, která založila trestní odpovědnost právnické osoby ve smyslu § 8 odst. 1, 2 ZTOPO

Trestní odpovědnost právnických osob

- Rozhodnutí č. 29/2017 Sb. rozh. tr.:
 - jednání fyzické osoby je přičitatelné právnické osobě (§ 8 odst. 1, 2 ZTOPO), pokud je svým obsahem a účelem jednáním právnické osoby navenek
 - postačí jednání buď v zájmu právnické osoby, anebo v rámci její činnosti
 - právnické osobě nelze přičítat takové jednání, které sice učinila fyzická osoba v rámci činnosti právnické osoby, ale na její úkor

Uložení daňového penále a překážka „ne bis in idem“

- Rozhodnutí č. 15/2017 Sb. rozh. tr.:
 - řešení otázky, zda a kdy vzniká překážka věci rozhodnuté s účinkem „ne bis in idem“ v případě trestního postihu za zkrácení daně, bylo-li za tentýž daňový únik uloženo daňové penále
 - návaznost na judikaturu ESLP, zejména věci
 - Zolotukhin proti Rusku (č. stížnosti 14939/03)
 - Jussila proti Finsku (č. stížnosti 73053/01)
 - Lucky Dev proti Švédsku (č. stížnosti 7356/10)
 - A a B proti Norsku (č. stížností 24130/11 a 29758/11)
 - návaznost na judikaturu Nejvyššího správního soudu
 - zejména usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 11. 2015, sp. zn. 4 Afs 210/2014
 - daňové penále má povahu trestní sankce

Uložení daňového penále a překážka „ne bis in idem“

- Rozhodnutí č. 15/2017 Sb. rozh. tr.:
 - učiněny obdobné závěry jako ve věci A a B proti Norsku u ESLP
 - uložení daňového penále v daňovém řízení nevytváří překážku věci rozhodnuté s účinkem „ne bis in idem“ pro trestní postih za tentýž daňový únik (stejný skutek)
 - je-li zde věcná i časová souvislost mezi daňovým a trestním řízením
 - bylo-li v řízení, které skončilo později, výslovně přihlédnuto k sankci uložené v řízení, které skončilo dříve
 - jsou-li splněny některé další podmínky (např. použitelnost důkazů z daňového řízení v trestním řízení a opačně)

Uložení penále při neodvedení pojistného a překážka „ne bis in idem“

- Rozhodnutí č. 44/2017 Sb. rozh. tr.:
 - penále vyměřené v souvislosti s pojistným na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění podle § 20 zákona č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a podle § 18 zákona č. 592/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nemá charakter trestní sankce ve smyslu tzv. Engel kritérií (k nim viz rozhodnutí č. 40/2015-II. Sb. rozh. tr.)
 - v SR jde o úrok z omeškání podle § 18 zákona č. 580/2004 Z. z., ve znění ..., nebo penále podle § 240 zákona č. 461/2003 Z. z., ve znění ...
 - takové penále je srovnatelné s úrokem z prodlení a rozhodnutí o jeho uložení nemá trestní povahu a nevytváří překážku věci rozhodnuté s účinkem „ne bis in idem“ podle § 11 odst. 1 písm. m) TŘ a čl. 4 odst. 1 protokolu č. 7 k EÚLP
 - jde o neodvedení plateb pojistného (§ 241 TZ, § 277 TZ SR)
 - návaznost na rozhodnutí č. 15/2017 Sb. rozh. tr.

Tzv. zbraňová amnestie

- Rozhodnutí č. 20/2018 Sb. rozh. tr.:
 - zvláštní okolnost způsobující zánik trestní odpovědnosti
 - „*Trestnost nedovoleného ozbrojování zaniká u osoby, která bez povolení přechovává zbraň ..., jestliže je dobrovolně ve lhůtě 6 měsíců ... předá kterémukoli útvaru policie do úschovy nebo přenechá ve prospěch státu*“
 - k zániku trestnosti musí být aktivní jednání pachatele spočívající v dobrovolném a faktickém odevzdání střelné zbraně
 - nalezení nelegálně držené zbraně v rámci domovní prohlídky konané *před uplynutím lhůty tzv. zbraňové amnestie* nevylučuje trestní odpovědnost pachatele za TČ nedovoleného ozbrojování (§ 279 TZ, § 294 TZ SR)

Porušení důležité povinnosti a spoluzavinění poškozeného

- Rozhodnutí č. 32/2016 Sb. rozh. tr.:
 - „porušení důležité povinnosti ... uložené mu (pachateli) zákonem“ jako znak kvalifikované skutkové podstaty TČ usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 2 TZ [obdoba kvalifikačního znaku podle § 138 písm. h) TZ SR]
 - spoluzavinění poškozeného jako rozhodující příčina
 - u pachatele zpravidla nelze dovodit porušení důležité povinnosti uložené mu zákonem
 - porušení povinnosti dát přednost v jízdě poškozeným za současného „jen“ 28.8% překročení rychlosti pachatelem

Porušení důležité povinnosti a spoluzavinění poškozeného

- Usnesení NS sp. zn. 3 Tdo 1583/2016 (nález ÚS ČR sp. zn. II. ÚS 492/17):
 - spoluzavinění poškozeného – spolujezdce, jenž nebyl připoután
 - nevylučuje závěr o porušení důležité povinnosti řidiče uložené mu zákonem ve smyslu § 143 odst. 2 TZ
 - dovolací námitka nepřiměřenosti trestu
 - zásadně neodpovídá dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) TŘ [§ 371 odst. 1 písm. i) TP]
 - ledaže by uložení trestu bylo svévolným porušením ústavně zaručeného práva obviněného (např. z důvodu absence odůvodnění uložení trestu)

Porušení důležité povinnosti a spolupůsobení vícero příčin

- Rozhodnutí č. 32/2017 Sb. rozh. tr. (usnesení ÚS ČR sp. zn. III. ÚS 3607/16):
 - „porušení důležité povinnosti ... uložené mu (pachateli) zákonem“ jako znak základní skutkové podstaty TČ ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 148 odst. 1 TZ (§ 158 TZ SR)
 - spoluzavinění řidiče, jehož spolujezdec (bez spoluzavinění) utrpěl újmu na zdraví
 - nevylučuje závěr o porušení povinnosti řidiče druhého vozidla, jenž nehodu spoluzavinil

Způsobení těžké újmy na zdraví domácím zvířetem

- Rozhodnutí č. 36/2016 Sb. rozh. tr.:
 - „porušení důležité povinnosti ... uložené mu (pachateli) zákonem“ jako znak kvalifikované skutkové podstaty TČ těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 2 TZ [obdoba kvalifikačního znaku podle § 138 písm. h) TZ SR]
 - jednání vlastníka nebo držitele domácího zvířete, který nezabránil jeho volnému pobíhání po pozemní komunikaci tak, aby jej mohl ovládat
 - je porušením povinnosti podle § 147 odst. 2 TZ

Zanedbání povinné výživy

- Rozhodnutí č. 33/2016 Sb. rozh. tr.:
 - 2 samostatné základní skutkové podstaty v § 196 odst. 1 TZ (§ 207 odst. 1 TZ SR)
 - úmyslné a nedbalostní zanedbání povinné výživy
 - nutnost odlišit v rozsudku nejen právně, ale i skutkově uvedením takových okolností, které charakterizují zjištěnou formu zavinění
 - dosažení hranice životního či existenčního minima na straně rodiče nevyklučuje jeho trestní odpovědnost za TČ zanedbání povinné výživy

Zanedbání povinné výživy

- Rozhodnutí č. 4/2017 Sb. rozh. tr.:
 - přerušovaná příprava zletilého dítěte na budoucí povolání – studia na vysoké škole nevyklučuje trestní odpovědnost jeho rodiče za TČ zanedbání povinné výživy
 - nutno přihlídnout k časové souvislosti mezi každým studiem a důvodům přerušování studia
 - příležitostný výdělek studujícího dítěte nepostačuje pro závěr o nízké společenské škodlivosti jednání rodiče ve smyslu § 12 odst. 2 TZ (§ 10 odst. 2 TZ SR)

Dotační podvod a poškození finančních zájmů Evropské unie

- Stanovisko TK NS sp. zn. Tpjn 300/2017:
 - je možný jednočinný *souběh* TČ dotačního podvodu (§ 212 TZ, § 225 TZ SR) a TČ poškození finančních zájmů Evropské unie (§ 260 TZ, § 261 TZ SR)
 - čin spáchán zčásti ke škodě Evropské unie a zčásti ke škodě jiného subjektu (státu, kraje, obce)
 - přičtení celé škody v rámci § 212 TZ vs. přičtení části škody způsobené jen na finančních prostředcích EU v rámci § 260 TZ

Neoprávněné opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku

- Rozhodnutí č. 1/2018 Sb. rozh. tr.:
 - spáchání činu „*ve značném rozsahu*“ podle § 234 odst. 4 písm. b) TZ [§ 219 odst. 3 písm. b) TZ SR] nebo „*ve velkém rozsahu*“ podle § 234 odst. 5 písm. b) TZ [§ 219 odst. 4 písm. a) TZ SR] v případě zneužití tzv. skimmingu
 - počet padělaných či pozměněných platebních prostředků (*desítky* – značný rozsah x *stovky* – velký rozsah)
 - množství zjištěných dat k platebním prostředkům
 - počet použití padělaných či pozměněných platebních prostředků v bankomatech nebo při placení

Neoprávněné opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku

- Rozhodnutí č. 1/2018 Sb. rozh. tr.:
 - další kritéria určující rozsah
 - škoda způsobená na cizím majetku
 - počet využitých skimmovacích zařízení nebo jiných prostředků, včetně rozsahu a délky doby jejich využití
 - počet „poškozených“ bankovních subjektů
 - územní rozsah páčání činu
 - doba páčání činu
 - důvod ukončení páčání trestné činnosti
 - prognóza dalšího jednání pachatele (pachatelů)

Rozsah u padělání a pozměnění peněz

- Rozhodnutí č. 4/2018 Sb. rozh. tr.:
 - spáchání činu „*ve značném rozsahu*“ podle § 233 odst. 3 písm. b) TZ [§ 270 odst. 3 písm. b) TZ SR] nebo „*ve velkém rozsahu*“ podle § 233 odst. 4 písm. b) TZ [§ 270 odst. 4 písm. b) TZ SR]
 - souhrn nominálních hodnot padělaných či pozměněných peněz, jejich množství a měna
 - četnost padělání, pozměnění či udání peněz jako pravých
 - časové období páčání činu (ojedinělost vs. dlouhodobost a soustavnost páčání činu)
 - rozsah „zasazené“ oblasti
 - pravděpodobnost úspěšného udání padělků či pozměněných peněz jako pravých

Přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu

- Rozhodnutí č. 12/2017 Sb. rozh. tr.:
 - úmysl ve vztahu ke znaku „*přechovává v množství větším než malém*“ (§ 284 odst. 2 TZ, § 171 odst. 2 TZ SR a znak „*prechováva vo väčšom rozsahu*“)
 - nevědomost pachatele o přesném množství účinné látky nevylučuje závěr o jeho úmyslném zavinění
 - při hodnocení subjektivní stránky je nutno vycházet
 - z celkového množství přechovávané látky
 - ze zkušenosti pachatele s jejím užíváním
 - z okolností jejího opatření
 - z obvyklé kvality opatřené látky

Náhrada nemajetkové újmy v případě úmrtí osoby blízké

- Rozsudek NS sp. zn. 4 Tdo 1402/2015 (potvrzen nálezy ÚS ČR sp. zn. III. ÚS 2043/16, sp. zn. IV. ÚS 2145/16):
 - vychází z nálezu ÚS ČR sp. zn. I. ÚS 2844/14
 - princip proporcionality a zohlednění okolnosti jak na straně poškozeného (pozůstalého):
 - intenzita vztahu se zemřelým, jejich věk, otázka jeho existenční závislosti na usmrcené osobě;
 - tak na straně pachatele:
 - postoj k projednávané věci, dopad události do jeho duševní sféry, míra zavinění, popř. spoluzavinění zemřelého

Náhrada nemajetkové újmy v případě úmrtí osoby blízké

- Rozsudek NS sp. zn. 4 Tdo 1402/2015:
 - duševní útrapy spojené s usmrcením blízké osoby
 - hledisko „obvyklého“ (průměrného) člověka
 - výše náhrady nemajetkové újmy stanovená podle zásad slušnosti v rozpětí 240.000 Kč až 500.000 Kč
 - citově nejbližší spjaté osoby (rodiče, děti a manželé)
 - tvrzení a prokázání rozhodných okolností náleží poškozenému (popř. jeho zmocněnci)
 - viz též rozsudek NS sp. zn. 6 Tdo 1421/2015

Místní příslušnost soudu

- Rozhodnutí č. 21/2018 Sb. tr. rozh.:
 - návaznost na rozhodnutí č. 16/1999 Sb. rozh. tr.
 - místo spáchání TČ zpronevěry jako kritérium místní příslušnosti soudu podle § 18 odst. 1 TŘ (§ 17 odst. 1 TP)
 - místo, kde si pachatel svěřenou věc přisvojil
 - místo, kde si pachatelem „pověřená“ osoba vzala zpronevěřenou věc (v případě tzv. distančního deliktu)
 - nikoliv bydliště nebo sídlo poškozeného

Policejní provokace

- **Nepřípustná policejní provokace způsobuje**
 - beztrestnost vyprovokovaného činu a jeho pachatele
 - nedostatek protiprávnosti činu
 - pochybnosti o naplnění subjektivní stránky
 - nedostatek škodlivosti činu (společenské nebezpečnosti)
 - absolutní neúčinnost získaného důkazu proti vyprovokované osobě (č. 51/2014-III. Sb. rozh. tr.)
- **V některých případech možný pokus trestného činu**
 - usnesení NS sp. zn. 3 Tdo 634/2006
- **Nejde o aktivity soukromých osob, které se případně podílí na rozhodnutí pachatele spáchat trestný čin**
 - usnesení NS sp. zn. 5 Tdo 769/2008

Policejní provokace

- **Stanovisko TK NS sp. zn. Tpjn 301/2014, č. 51/2014 Sb. rozh. tr. ke zkoušce spolehlivosti prováděné GIBS**
- **Policejní provokací je aktivní činnost policie směřující k**
 - podněcování ke spáchání trestného činu takovou osobou, která sama neměla (resp. zatím neprojevila) úmysl spáchat trestný čin
 - získání usvědčujících důkazů proti ní
 - dosažení trestního stíhání vyprovokované osoby
 - doplňování chybějících znaků určitého trestného činu
 - podstatnému zvýšení rozsahu páchaného trestného činu
 - naplnění okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby odnětí svobody, která by jinak nebyla naplněna

Policejní provokace

- Stanovisko TK NS sp. zn. Tpjn 301/2014, č. 51/2014 Sb. rozh. tr. ke zkoušce spolehlivosti prováděné GIBS:
 - zkouška spolehlivosti, kterou provádí GIBS podle § 41 zákona č. 341/2011 Sb., není nepřipustnou policejní provokací
 - pokud nedojde k nepřipustnému ovlivnění jednání zkoušené osoby (příslušníka bezpečnostního sboru)
 - důkazy při ní opatřené (zejm. obrazový a zvukový záznam, úřední záznam) jsou přípustné a použitelné
 - důkazy opatřené na základě policejní provokace jsou absolutně neúčinné a nepoužitelné vůči vyprovokované osobě

Policejní provokace

- Usnesení velkého senátu TK NS sp. zn. 15 Tdo 885/2013, č. 2/2015 Sb. rozh. tr.:
 - policejní provokací je jen aktivní činnost policie k podněcování určité osoby ke spáchání konkrétního trestného činu, k doplňování jeho znaků nebo k podstatnému navyšování jeho rozsahu nebo k jiné změně právní kvalifikace v neprospěch podněcovaného
 - nejde o policejní provokaci v případě zákonného využití institutů předstíraného převodu (§ 158c TŘ) a použití agenta (§ 158e TŘ)
 - policejní provokací není pouhé pasivní monitorování připravované nebo probíhající trestné činnosti policejním orgánem nebo jím pověřenými osobami a případně ani aktivní účast policejního orgánu za podmínek § 158c nebo § 158e TŘ
 - aktivita policie nebo pověřených osob nesmí tvořit podstatný nebo určující prvek a sám pachatel si počínal aktivně a cílevědomě

Policejní provokace

- Usnesení NS sp. zn. 5 Tdo 68/2014-II. a sp. zn. 5 Tdo 1051/2016:
 - neshledána policejní provokace v případě, kdy pachatel (občan Íránu) projevil zájem o rozsáhlý nákup zbraní
 - v prvním z rozhodnutí poukaz na dosavadní judikaturu k policejní provokaci
 - v druhém rozhodnutí řešeny i další otázky (podjatost členů senátu NS)
 - tento zájem zjistily orgány USA a poté osoby vystupující s utajenou identitou nabídly pachateli prodej zbraní v České republice
 - pachatel na základě toho přijel do České republiky, kde byl od počátku monitorován českou policií a byly mu nabídnuty a předvedeny zbraně
 - pachatel byl odsouzen za pokus trestných činů podle § 21 odst. 1 k § 265 odst. 1, odst. 2 písm. g) a § 410 odst. 1 TZ ČR
 - potvrzeno usnesením ÚS ČR sp. zn. I. ÚS 4185/16

Zákonnost příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu

- Rozsudek NS sp. zn. 6 Tz 3/2017:
 - respektuje rozhodnutí č. 13/2014 Sb. rozh. tr. a navazující nálezy ÚS ČR sp. zn. Pl. ÚS 47/13
 - případné nedostatečné odůvodnění příkazu nečiní odposlech a záznam nepoužitelným
 - *formálně-materiální přístup* k hodnocení důkazů
 - přezkum existence věcných důvodů pro nařízení odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu
 - test účinnosti trojí kontroly (policejní orgán – státní zástupce – soud)

Doktrína plodů z otráveného stromu

- Rozsudek NS sp. zn. 6 Tz 3/2017:
 - respektuje nálezný ÚS ČR sp. zn. I. ÚS 1677/13
 - kontinentální trestní řízení vycházející z *formálně-materiální povahy důkazu vs. formální důkazní pravidla uplatňující se v zemích common law*
 - použitelnost důkazu nutno hodnotit se zřetelem ke *konkrétní povaze a závažnosti vady* v dokazování
 - nepoužitelný je jen důkaz (jeho část), jenž je *kauzálně spjatý* s procesně nepoužitelným důkazem

Použitelnost odposlechu k důkazu v jiné trestní věci

- Rozhodnutí č. 5/2016 Sb. rozh. tr.:
 - použití záznamu telekomunikačního provozu jako důkazu v jiné trestní věci ve smyslu § 88 odst. 6 TŘ (§ 115 odst. 7 TP) je možné, i pokud
 - původní řízení, v němž byl odposlech a záznam telekomunikačního provozu proveden, se již nekoná
 - právní kvalifikace skutku, která vedla k vydání příkazu, se v původním řízení neprokázala a obviněný nebyl uznán vinným takovým trestným činem

Použitelnost důkazu opatřeného ve správním řízení

- Rozhodnutí č. 50/2016 Sb. rozh. tr.:
 - výsledky kontroly provedené celním orgánem jsou použitelné i v trestním řízení
 - takový postup nelze považovat za obcházení podmínek pro provedení prohlídky jiných prostor a pozemků podle § 83a TŘ (§ 101 TP)
 - v případě, že celní orgán neměl důvodné podezření z páchaní trestné činnosti v kontrolovaných prostorách
 - naproti tomu viz rozhodnutí č. 34/2014 Sb. rozh. tr.

Čtení protokolu o výpovědi svědka – cizího státního příslušníka

- Rozhodnutí č. 16/2016 Sb. rozh. tr.:
 - čtení protokolu o výpovědi svědka podle § 211 odst. 2 písm. a) TŘ [§ 263 odst. 3 písm. a) TP]
 - cizinec, s trvalým pobytem v cizině, jenž se nedostavil k hlavnímu líčení i navzdory opakovanému předvolání
 - byl řádně vyslechnut v cizím státě
 - jeho výpověď je rozhodujícím usvědčujícím důkazem
 - nutnost využít možnost výslechu svědka orgány cizího státu za přítomnosti (obhájce) obviněného

Zkratky

- TZ – zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- TZ SR – zákon č. 300/2005 Z. z., Trestný zákon, v znení neskorších predpisov
- TŘ – zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů
- TP – zákon č. 301/2005 Z. z., Trestný poriadok, v znení neskorších predpisov
- ZTOPO – zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů
- Sb. rozh. tr. – Sběrka soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní (tzv. zelená sbírka)
- ... Tdo .../... – spisová značka, pod kterou lze rozhodnutí vyhledat na internetových stránkách Nejvyššího soudu www.nsoud.cz

Závěrem

- Děkujeme za pozornost
- Dotazy a názory do diskuse
- Rozhodnutí NS dostupná na www.nsoud.cz
- frantisek.pury@nsoud.cz